

De fabriek van morgen begint vandaag: vijf keuzes die uw concurrentiekracht bepalen

08 september 2026, 10:00

Bart Verlinden

Hoe kunnen maakbedrijven zich voorbereiden op een onvoorspelbare toekomst?

Niemand weet exact hoe een productieomgeving er over tien jaar zal uitzien. Technologie evolueert snel, internationale concurrenten zetten nieuwe standaarden en klanten verwachten steeds meer flexibiliteit. Toch kunnen maakbedrijven zich daarop voorbereiden. Niet door iedere nieuwe technologie te volgen, maar door keuzes te maken die ook in de toekomst voldoende bewegingsvrijheid laten.

De fabriek van morgen heeft dan ook geen vast eindbeeld. Ze kan zich blijven aanpassen zonder haar koers te verliezen. Vijf domeinen moeten elkaar versterken: het onderscheidend vermogen, de operationele basis, data, de organisatie en de samenwerking binnen de waardeketen.

Ontdek de andere artikels in deze reeks

- Smart Manufacturing Barometer 2026
- Maatwerk maakt sterk, maar ook complex
- Vier inzichten: hoe Vlaamse maakbedrijven investeren in slimme productietechnologie
- Van vaste automatisering naar flexibele en slimme productie
- Zo maakt u uw productievloer digitaal slimmer
- AI in de maakindustrie: hype of hefboom?
- De fabriek van morgen begint vandaag: vijf keuzes die uw concurrentiekracht bepalen ? *Huidig artikel*
- Wat Factories of the Future anders doen
- P&V Panels automatiseert slim in een omgeving vol maatwerk

1. Bouw verder op wat uw bedrijf onderscheidt

Productiviteitswinst versterkt niet automatisch de concurrentiepositie. Investeren in meer volume heeft weinig waarde als klanten kiezen voor maatwerk, snelle engineering of korte doorlooptijden. Omgekeerd kan verregaande standaardisering de efficiëntie verhogen, maar tegelijk de gewenste flexibiliteit beperken.
Daarom begint toekomstgericht investeren met een duidelijke keuze: waarmee wil het bedrijf ook morgen het verschil maken? Met een constante kwaliteit, een snelle productintroductie, rendabel maatwerk, een betrouwbare levering of technische kennis die concurrenten moeilijk kunnen evenaren?

Zodra die prioriteit duidelijk is, krijgt technologie een gerichte functie:

- Automatisering kan terugkerende stappen efficiënter maken, zonder het maatwerk te beperken
- Digitale ondersteuning maakt specialistische kennis breder beschikbaar
- Een betere planning kan de leverbetrouwbaarheid helpen bewaken wanneer de variatie toeneemt

Zo beoordeelt een bedrijf investeringen niet op hun technologische aantrekkingskracht, maar op de mate waarin ze de gekozen strategische focus ondersteunen.



2. Verhoog uw productiviteit zonder wendbaarheid te verliezen

Productiviteit en wendbaarheid moeten in de fabriek van morgen samengaan. Een oplossing die vandaag meer output oplevert, kan later een beperking worden wanneer aanpassingen veel tijd, kennis of geld vragen. Onbeperkte flexibiliteit dreigt de productie dan weer duur en moeilijk beheersbaar te maken.

Daarom moet iedere verbetering twee vragen beantwoorden:

- Welke winst levert ze vandaag op?
- Hoe gemakkelijk kan het bedrijf de werking later aanpassen?

Dat vraagt processen en systemen die stabiel zijn, maar ook stapsgewijs kunnen worden uitgebreid. Productiviteit zit immers niet alleen in meer produceren met dezelfde middelen. Ook de tijd en inspanning die nodig zijn om een nieuwe variant, werkwijze of technologie op te nemen, zijn belangrijk. Zo wordt wendbaarheid geen tegengewicht voor operationele efficiëntie, maar een onderdeel ervan.

3. Laat uw data-infrastructuur meegroeien

Om processen en systemen stapsgewijs aan te passen, moeten ook de informatiestromen ertussen kunnen meebewegen. Veel maakbedrijven beschikken al over grote hoeveelheden gegevens over klanten, producten, machines, processen en kwaliteit. Maar de waarde van een nieuwe machine of toepassing hangt niet alleen af van wat ze afzonderlijk kan, maar ook van de mate waarin ze data met de rest van de productieomgeving kan uitwisselen.

Wanneer iedere nieuwe toepassing een afzonderlijke koppeling nodig heeft, wordt die uitwisseling steeds complexer en duurder. Daarom gaat het niet om zoveel mogelijk data verzamelen, maar om informatie zo te organiseren dat verschillende processen en toepassingen erop kunnen voortbouwen. Gemeenschappelijke definities en schaalbare verbindingen maken het mogelijk om later machines, systemen of databronnen toe te voegen, zonder telkens de volledige informatiestroom opnieuw op te bouwen.

Die samenhang moet ook meewegen in investeringsbeslissingen:

- Welke informatie maakt een nieuwe oplossing beschikbaar?
- Hoe sluit ze aan op bestaande systemen?
- Kan de informatie later worden hergebruikt?

Zo wordt data een volwaardig onderdeel van de productie-infrastructuur. Ze ondersteunt de huidige werking én verlaagt de drempel voor technologische toepassingen die later relevant worden.

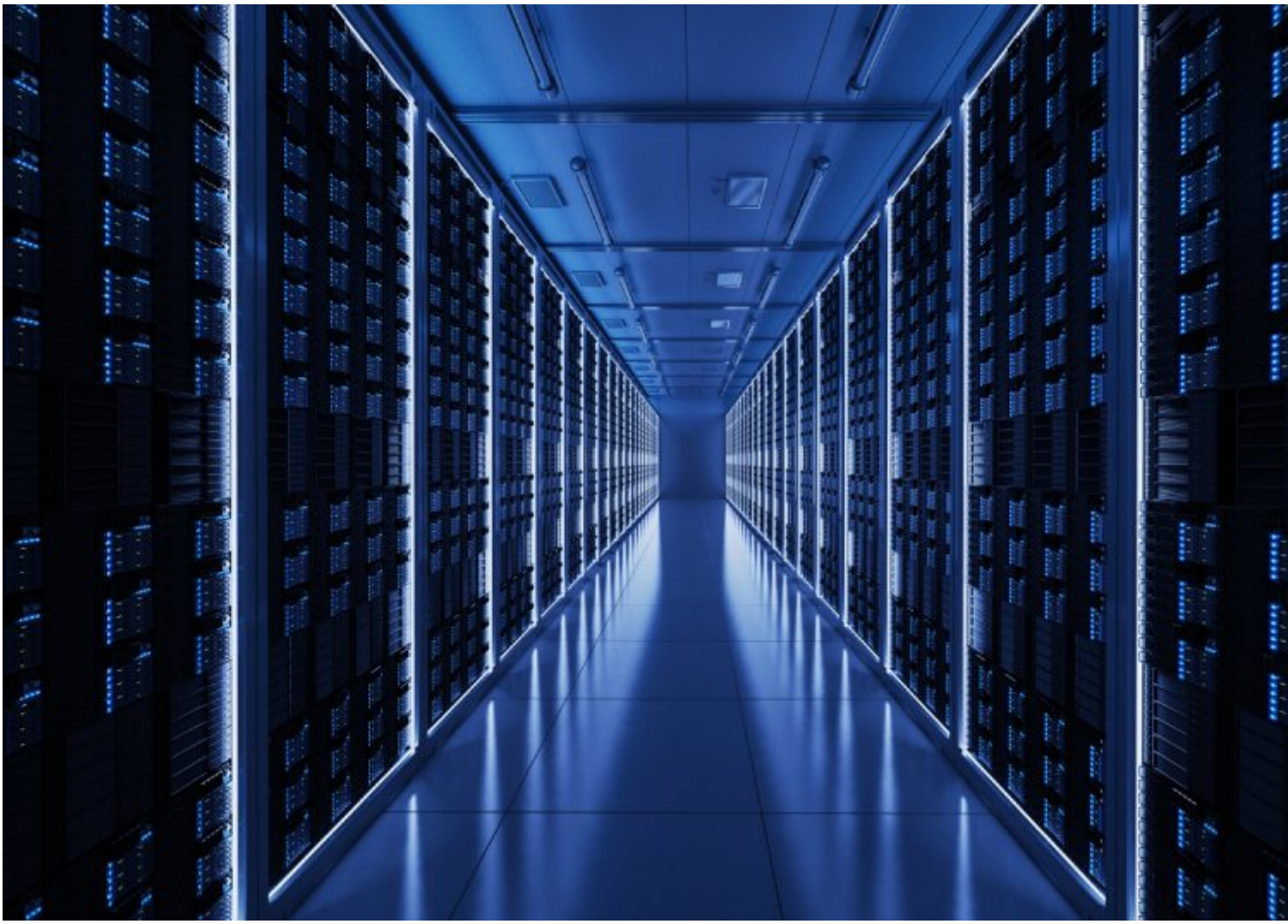

4. Zorg dat de organisatie mee evolueert

Nieuwe data-infrastructuur en toepassingen leveren pas structureel waarde op wanneer duidelijk is wie ze beheert, opvolgt en verder ontwikkelt. Tijdens een project zijn de verantwoordelijkheden meestal helder. Er is een projectteam, een leverancier of een interne voortrekker die de implementatie trekt.

De echte uitdaging begint vaak na de implementatie:

- Wie volgt de prestaties op?
- Wie bewaakt de kwaliteit van de gegevens?
- Wie beslist over aanpassingen?
- Wie grijpt in wanneer de technologie niet langer aansluit bij de werking?

Opleiding, eigenaarschap en beheer horen daarom vanaf het begin bij de investeringsbeslissing. Dat vraagt naast een invoeringsbudget ook duidelijke verantwoordelijkheden en capaciteit voor onderhoud en verbetering.

Niet alle expertise hoeft intern aanwezig te zijn. Een bedrijf moet wel bepalen welke kennis nodig is om zelf de controle te behouden en waarvoor het op externe partners wil rekenen. Daarbij moeten proceskennis en technologische expertise elkaar blijven vinden, ook nadat het oorspronkelijke

project is afgerond.

5. Maak samenwerking deel van uw technologiestrategie

Samenwerking met leveranciers, klanten, technologiepartners en kennisinstellingen doet meer dan ontbrekende kennis aanvullen. Ze maakt het mogelijk om nieuwe ontwikkelingen sneller te beoordelen, oplossingen te testen en veranderingen binnen de waardeketen beter te coördineren. Ook gerichte gegevensuitwisseling over orders, capaciteit, kwaliteit en productwijzigingen helpt bedrijven hun activiteiten beter op elkaar af te stemmen, waardoor de volledige waardeketen sneller kan reageren.

Maar die verbondenheid brengt ook nieuwe afhankelijkheden mee. Daarom zijn duidelijke afspraken nodig:

- Welke informatie wordt gedeeld en wie krijgt toegang?
- Wie blijft verantwoordelijk voor beslissingen?
- Hoe bewaakt een bedrijf de continuïteit wanneer een samenwerking verandert of stopt?

De wendbaarheid en concurrentiekracht van een bedrijf worden dus niet alleen bepaald door de eigen capaciteiten, maar ook door de kwaliteit van de relaties en informatiestromen met partners.

Een technologie-roadmap verbindt de keuzes

De vijf keuzes staan niet los van elkaar. Wanneer een bedrijf bijvoorbeeld sneller nieuwe producten wil introduceren, heeft dat gevolgen voor processen, data, infrastructuur, competenties en samenwerking met partners. Een technologie-roadmap maakt die samenhang en de onderlinge afhankelijkheden zichtbaar.

De roadmap is geen lijst van technologieën die volgens een vaste planning moeten worden ingevoerd. Ze biedt een gedeeld kader om investeringen te beoordelen op hun bijdrage aan de gekozen koers. Daarbij maakt ze onderscheid tussen investeringen die onmiddellijk operationele waarde opleveren en de capaciteiten en voorwaarden die nodig zijn om later nieuwe mogelijkheden te benutten.

> **“Een roadmap moet kunnen veranderen”**
>
> Bart Verlinden, Manager 4.0 Made Real bij Sirris



“De waarde van een technologie-roadmap ligt niet in het voorspellen welke technologie over vijf jaar zal doorbreken. Ze maakt duidelijk welke richting het bedrijf wil volgen en welke voorwaarden het daarvoor moet opbouwen.

Dat betekent ook dat een roadmap regelmatig moet worden herbekeken en bijgestuurd. Wanneer een nieuwe oplossing verschijnt, is de vraag niet alleen wat technisch mogelijk is. Het bedrijf moet ook beoordelen of ze bijdraagt aan de gekozen koers en aansluit op de processen, data, competenties en partners.

Soms is de beste beslissing om nog niet te investeren, maar eerst de voorwaarden te creëren die verschillende mogelijkheden openhouden.”

Wilt u weten hoe een technologie-roadmap uw bedrijf vooruithelpt?

Contacteer onze expert

Van koers naar concrete stappen

Sirris brengt de nodige expertises samen om bedrijven te helpen hun technologische koers te vertalen naar de juiste keuzes. Als onafhankelijk innovatiecentrum is Sirris niet gebonden aan specifieke leveranciers of oplossingen.

Samen met het bedrijf beoordeelt Sirris mogelijke investeringen op hun strategische relevantie en hun technologische en economische haalbaarheid. Waar meer zekerheid nodig is, kan een keuze verder worden onderzocht via technologisch advies, een haalbaarheidsstudie of een test in een industriële omgeving.



Welke technologieën zijn vandaag al ingeburgerd? Waar willen Vlaamse maakbedrijven verder investeren? En welke uitdagingen vertragen hun volgende stappen? Download de Smart Manufacturing Barometer en vergelijk uw technologische positie met die van andere Vlaamse maakbedrijven. Zo kan u uw prioriteiten scherper stellen en investeringen beter onderbouwen.

Download de Smart Manufacturing Barometer

Een technologische koers bepalen op maat van uw bedrijf? Ontdek de dienstverlening van Sirris of contacteer onze experten.

Auteurs



Bart Verlinden